

ER – RAÛF

Er-Raûf, esma-i ilâhîden Allah Teâlâ'nın bir ismi şerifleridir. Çok acıyan, esirgeyen, merhamet sahibi anlamlarına gelmektedir.

O Allah ki çok merhametlidir. Rahman ve Rahimiyetiyle beraber Raûf'tur da. Bu ismi şerifi cümle canlılara tecelli etmiştir. Her canlı bu ismi şerifin tecellisinden nasibini almıştır, almakta ve alacaktır. Meselâ nebatata baktığımızda göreceğiz ki; her nebatın cinsine göre gelişip meyvesini verebilmesi için, pek çok gıdaya ihtiyacı var. Pek çok esmasının tecellilerine mazhar eden Mevlâ, Hâlık ismi ile yaratıp, Hayy ismi ile hayat verdiği nebata Raûf ismi şerifleri ile merhamet edip, pek çok tehlikelerden Hafız ismi ile koruyup, Rezzâk ismi şerifi ile de rızıklandırıyor. Dolayısıyla insanların ihtiyacına sunuyor.

Hayvanata baktığımızda yine görüyoruz ki; Raûf olan Yüce Mevlâ onların da zahir, batın bütün ihtiyaçlarını karşılıyor. O dili söylemeyen zavallı hayvanların halleri ne kadar acıklı görünür. Halbuki Cenab-ı Mevlâ, kemâl-i merhametinden onlara bir ilham, bir sevk-i tabi-i¹ ihsan buyurmuştur, bu sebepten onlar hayatlarını temin edecek maddeleri bulurlar. Kendi nevîlerinin muhafaza yollarını bilirler. Helâklarına mucib olacak ifrat ve tefrite kapılmazlar. Bunlardan başka yuva kurmak, yavrularını gözetip yetiştirmek gibi daha nice işler yaparlar ki; bu esrar düşünen insanı hayretten hayrete düşürür.

O Raûf ki karıncaya yer altında yuva yapma imkanı verip yine kendi cinsleriyle bir uzlaşma, yardımlaşma içerisinde çalışıp rızıklarını temin etme ilhamını da bahşetmiştir. Ariya bal, böceğe ipek yapma ilhamını veren Mevlâ, denizlerin diplerinde, karada ve havada hayatını sürdüren cümle mahlûkatının zahir, batın cümle ihtiyaçlarına cevap vermiştir.

İnsan bu hususları biraz düşünüp tefekkür etse, Allah'ın re'feti² öyle görülür ki; insanın o Raûf, Rahîm olan Rabbine muhabbeti artar, teslimiyeti kuvvet bulur. Allah'ın insanlara re'feti diğer canlılara olandan daha büyüktür. O Allah ki, insanı eşref-i mahlûkat olarak yaratmış ve cümle mahlûkat ve mevcudat içinde özel bir yer vermiştir. Cürmü küçük, iktidarı hiç hükmünde olan insanın ihtiyaçları ise pek çok olup, ebediyete uzanır ki; o Rahîm ve Raûf olan Mevlâ'ya ne kadar muhtaç olduğu açıktır. Hayatımızın kısa bir devresi için ikametimize tahsis buyurduğu arzın içi ve dışı, her zerresi bizim menfaatimiz için çalışmaktadır. Maddî rızıklarımızın da manevî rızıklarımızın da kaynaklarını bol bol yaratmış, menfaatimize sunmuştur.

O Yüce Allah, insanı hilkatın gayesi, mahlûkatın ekmeli olarak yaratmıştır. Cümle varlıkları da onun emrine âmâde kılmıştır. Güneş onun için vardır, rahmet onun için yağar, bunca hayvanat insanın istifadesi için yaratılmıştır. İnsana her biri ayrı ayrı hizmet etmektedir. Hatta meleklerin dahi ekserisi insanlara hizmet etmekte ve o Rahîm, Raûf olan Mevlâ'nın esmasının tecellisi ile şefkat ve merhametle insanların, hassaten müminlerin günahlarının affı ve sevaplarının ziyade olup saadet yurdu olan cennetlere ve rıza-i ilahîye nail olmaları için niyaz etmekte, münacat etmekte olduklarını Yüce Allah Kur'an-i Kerîm'de haber veriyor.

O Yüce Allah bunca nimetlerle perverde etmekle beraber, nimete şükredenin nimetini artıracaklarını haber verirken, isyan, tuğyan edip sonra pişman olanın, tevbe edenin de günahını bağışlayacağını ilan eder ki, Rahîm ve Raûf esmasının tecellileri ile onların tevbeleri kabul edilip affa mazhar olurlar. Allahü azimüşşan diğer esması gibi bunu da kulları üzerinde görmek ister. Hassaten müminin, Rahman, Rahîm, Raûf, Halîm gibi esma-i ilahîlerin tecellisinden bol bol istifade edebilmesi için ciddi say u gayret etmesi lazımdır. Bu isimlerin tecellisi nisbetinde kul, Rabbine kurbiyyet kazanıp rızasına, sevgisine, övgüsüne nail olur. Bu vasıflar pek çok hayırlara, ecirlere sebep olup, manen kemâle ermeğe vesiledir ve dolayısıyla pek çok tehlikelerden, günahlardan da korunmaya vesiledir. Abdullah b. Amr el As (r.a)'dan nakledildiğine göre Resulullah (s.a.v) minberden ashaba hitaben şöyle buyurmuştur: "Merhamet ediniz, merhametle mukabele görürsünüz; bağışlayın, Allah (da sizi) bağışlar"³

¹ hayvan veya insanların düşünmeksizin Cenab-ı Hakk'ın sevki ile olan hikmete uygun hareketi

² merhamet, acımak

³ Ahmed b. Hanbel,II, 165,219

Ashab-ı Kiram'ın üstünlüğü fazla ibadetlerinden ötürü değildir, onların hakikatindeki fazilet, esma-i ilahinin tecellilerine mazhar oluşları, sıfatullahla sıfatlanıp tevekkül ve teslimiyetlerinin kuvvetli oluşlarındandı.

Bu ismin insanda tecellisi nasıl fark edilir denirse, şöyle diyebiliriz: Bir mümin ki, çok merhametli, affedici, yumuşak tabiatlı, kolay kolay incinmez, incitmez, herkesle geçimli, herkese iyilik yapmaktan zevk duyar, nefsi için gazaplanmaz, hüsn-ü zan sahibi, mütevazı, hizmet ehli ise, hürmet, edeb gibi pek çok vasıflara sahipse kaynağı, Halîm, Rahîm ve Raûf esma-i ilahilerinin tecellileridir denebilir.

Allah'ın Rahîm ve Raûf esma-i ilahisi, Allah'ın merhametini içerir.

"(Resûlüm!) Biz seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik"⁴

"O, kullarının tevbesini kabul eden, kötülükleri bağışlayan ve yaptıklarınızı bilendir"⁵

"De ki: Ey kendi nefisleri aleyhine haddi aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin! Çünkü Allah bütün günahları bağışlar. Şüphesiz ki O, çok bağışlayan, çok esirgeyendir."⁶

Resulullah (s.a.v) Efendimiz, Mi'rac'a çıktıklarında Allah Teâlâ şöyle buyurdu:

- Ya Habibim! Her sevgili sevgilisinin yanına geldiğinde hediyeler getirir. Benim huzuruma sen ne getirdin?

Nebî (s.a.v) Efendimiz şöyle dedi:

- Ya Rabbi! Senin hazinelerinde olmayan iki şey getirdim.

Allah Teâlâ onların ne olduğunu bildiği halde:

- Nedir onlar ey Habibim? diye sordu. Nebî (s.a.v) de,

- Biri ibadet noksanlığı, diğeri de ümmetimin isyanıdır. Allah Teâlâ ve tekaddes hazretleri buyurur:

- Ya Habibim! Medem ki katıma acizlik ve itirafla geldin. O halde sana ecir ve mükâfatını kat kat vereceğim. Ümmetinin noksan ve isyanını gufrana çevireceğim.

"Ancak tevbe ve iman edip iyi davranışta bulunanlar başkadır; Allah, onların kötülüklerini iyiliklere çevirir. Allah çok bağışlayıcıdır, engin merhamet sahibidir."⁷

Sonra Allahü Teâlâ ve tekaddes hazretleri, Rasûlü Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem'e:

- Ey Habibim! buyurdu. Sağına bak. Hazreti Peygamber sağ tarafına baktığında, çok dalgalı büyük bir deniz gördü. Denizin içinde bir ada, adanın içinde bir ağaç, ağacın üstünde bir kuş, kuşun gagasında az bir toprak, çamur danesi gördü. Allah Teâlâ buyurdu ki:

- Ey Habibim! Bu büyük deniz benim rahmet deryamdır. Şu küçük adadaki ağaç, bütün dünya ve onun bahçesidir. Kuş da insanlardır. Kuşun gagasındaki bir parça çamur, insanların günahlarıdır. Bu bir damla çamur, benim rahmet denizimi bulandırabilir mi? Eğer rahmet deryası bir dalgalanacak olursa, o küçük zerre yok olur, gider. Sen şefi-ül müznibinsin; günahkârlara şefaathisin. Ben ise Erhamürrahimin'im, merhamet edicilerin en merhametlisiyim.⁸

Böylece Allah Teâlâ, o engin merhametini, gufrânını, Rahman, Rahîm ve Raûf olduğunu bildirmişdir.

Hiz. Ali (r.a), fendimiz (s.a.v)'den rivayet eder:

"Allah Teâlâ İbrahim (a.s.)'a yer ve gökleri gösterdiği zaman, İbrahim (a.s), Allah'a isyan etmekte olan birini gördü ve Allah'a onu helâk etmesi için dua etti, o helâk oldu. Başka bir asiye gördü. Onun için de beddua etti. O da helâk oldu. Böylece bir kaç kişi helâk edildi. Bunun üzerine Cenâb-ı Hakk, İbrahim (a.s.)'a şöyle vahiy buyurdu:

- Ey İbrahim! Muhakkak sen duâsı müstecâb bir kimsesin! Kullarımın helâki için bana duâ etme! Zirâ onların benim yanımda üç hususiyetleri vardır:

1. Kul yaptıklarına ya tevbe eder, ben de tevbesini kabul ederim.
2. Veya onun zürriyetinden beni zikredecek bir nesil çıkar.

⁴ Enbiya:107

⁵ Şûrâ:25

⁶ Zümer:53

⁷ Furkan:70

⁸ Altınoluk Dergisi, 1989 Mayıs, Sayı:39, Sf:34, Sadık Dâna

3. Yahud da kıyâmet gününde onu istersem affederim, istersem cezalandırırım.”⁹
İşte Allah, Rahman, Rahîm, Gafûr, Raûf'tur. Kullarının üzerinde bu sıfatları görmek ister.

⁹ Altınoluk Dergisi, 1989 Nisan, Sayı:38, Sf:24, Sadık Dâna